

เตือนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ถึง ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

1. คริสต์มาส

อากาศเย็นในตอนเช้า มีฝนตก และฝนตกหนักถึงหนักมากบางพื้นที่

ทุกระยะการเจริญเติบโต

- แมลงหีวขาวใยเกลียว และแมลงหีวขาวยาสูบ

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยอาศัยอยู่รวมเป็นกลุ่มใต้ใบโดยดูดกินน้ำเลี้ยง ทำให้เกิดรอยแผลเป็นจุดสีเหลืองขนาดเล็ก จากนั้นใบเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลและแห้ง นอกจากนี้แมลงหีวขาวยังเป็นพาหะนำเชื้อไวรัสเข้าสู่พืช

การป้องกัน

1. หมั่นกำจัดวัชพืชทั้งภายใน และรอบแปลงปลูก โดยเฉพาะวัชพืชที่เป็นพืชอาศัยของแมลงหีวขาว เช่น หญ้ายาง เป็นต้น และไม่ปลูกพืชอาศัยของแมลงหีวขาวใกล้แปลงปลูกต้นคริสต์มาส
 2. เลือกใช้ต้นพันธุ์คริสต์มาสที่แข็งแรง ปลอดโรค และแมลง
 3. ติดตั้งกับดักกาวเหนียวสีเหลืองในแปลงปลูก อัตรา 5 กับดักต่อแปลงปลูก โดยเปลี่ยนกับดักทุก 30 วัน สำรวจประชากรของแมลงหีวขาวทั้งบนต้นและในกับดักตลอดการปลูกต้นคริสต์มาส สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ถ้าพบแมลงหีวขาวเฉลี่ย 3 ตัวต่อกับดัก หรือ บนต้นทำการสำรวจ 50 ต้น ถ้าพบแมลงหีวขาว 10 ต้น ให้พ่นด้วยสารกำจัดแมลง เช่น ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปโรเมซีเฟน 24% SC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ บูโพรเฟซิน 40% SC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอะมีทอกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 14.1/10.6% ZC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร เน้นพ่นสารกำจัดแมลงใต้ใบเมื่อพบแมลงหีวขาวระบาด พ่นสารติดต่อกันอย่างน้อย 2 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน
- (ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้แมลงหีวขาวต้านทานต่อสารกำจัดแมลงได้)

2. สตรอว์เบอร์รี

ระยะทุกระยะการเจริญเติบโต

- ไรสองจุด

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัย ดูดกินเลี้ยงอยู่บริเวณใต้ใบสตรอว์เบอร์รี ทำให้ผิวใบบริเวณที่ไรดูดทำลายอยู่มีลักษณะกร้าน ใต้ใบเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแดง ผิวใบด้านบนเหนือบริเวณที่ไรดูดทำลายอยู่จะเห็นเป็นจุดด่างขาวเล็ก ๆ กระจายอยู่ทั่วไป เมื่อการทำลายรุนแรงขึ้น จุดด่างขาวเล็ก ๆ เหล่านี้จะค่อย ๆ แฉกติดต่อกันเป็นบริเวณกว้าง จนทำให้ทั่วทั้งใบ มีลักษณะเหลืองซีด ใบร่วง และอาจเป็นผลทำให้สตรอว์เบอร์รีหยุดชะงักการเจริญเติบโต และผลผลิตลดลงได้ ไรที่ทำลายอยู่บริเวณ

ใต้ใบนี้ เมื่อประชากรหนาแน่นมากจะสร้างใยสานโยงไปมาระหว่างใบและยอดของต้นพืชที่อาศัยอยู่ เพื่อรอจังหวะให้ลมพัดพาตัวไรที่เกาะอยู่ตามเส้นใย ลอยไปตกยังใบหรือยอดพืชต้นอื่น ๆ ที่มีอาหาร อุดมสมบูรณ์กว่าต่อไป

การป้องกัน

1. หมั่นทำความสะอาดแปลง อย่าให้มีวัชพืชในแปลงปลูก และไม่ควรปลูกพืชผักแซมในแถวปลูก สตรอว์เบอร์รี เพราะพบว่า จะเป็นการเพิ่มพืชอาศัยให้ไรสองจุด
2. เมื่อสำรวจพบว่า เริ่มมีไรสองจุดทำลายใต้ใบสตรอว์เบอร์รี ในระยะแรก (ประมาณ 1-2 ตัวต่อใบย่อย) ให้ปล่อยไรตัวห้ำ อัตราประมาณ 2-5 ตัวต่อต้น หรือประมาณ 5,300-13,300 ตัวต่อแปลง สตรอว์เบอร์รีพื้นที่ 1 งาน ควรปล่อยเป็นระยะ ๆ ห่างกันประมาณ 2 สัปดาห์ กรณีที่มีจำนวนไรสองจุดสูงเกินกว่าระดับเศรษฐกิจ (5-20 ตัวต่อใบย่อย) ให้ปล่อยไรตัวห้ำอย่างทั่วถึงในอัตราสูงประมาณ 30-40 ตัวต่อต้น จำนวน 3-4 ครั้ง ไรตัวห้ำจะสามารถควบคุมการระบาดของไรสองจุดได้
3. ในกรณีที่ประชากรไรสองจุดยังเพิ่มมากขึ้น จำเป็นต้องใช้สารกำจัดไร สารกำจัดไรที่ใช้ในการป้องกันกำจัดไรสองจุดได้ผลดี เช่น ไบฟีนาเซต 48% SC อัตรา 5 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โซฟลูมิโทเฟน 20% EC อัตรา 8 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ทิบูเฟนไพเรต 36% EC อัตรา 3 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปโรมีซิเฟน 24% SC อัตรา 8 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฟนไพรอกซิเมต 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร (ใช้สารนี้ได้ในกรณีที่มีการปล่อยไรตัวห้ำ) หรือ โพรพาร์ไกต์ 30% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร (ควรพ่นในอัตราที่กำหนด และในเวลาแดดไม่จัด เพราะจะทำให้ใบอ่อนไหม้ได้) พ่นสารให้ทั่วต้น โดยเฉพาะใต้ใบแก่ พ่นซ้ำตามความจำเป็น

3. พืชตระกูลแตง

(เช่น แตงกวา แตงร้าน แตงโม แตงไทย เมล่อน แคนตาลูป ชูกินี ฟักทอง ฟักเขียว ฟักแม้ว มะระจีน และบวบ)

ทุกระยะการเจริญเติบโต

- โรคราน้ำค้าง(เชื้อรา *Peronospora parasitica*)

มักพบอาการของโรคบนใบที่อยู่บริเวณด้านล่างของต้นก่อน แล้วขยายลุกลามไปยังใบที่อยู่ด้านบน อาการเริ่มแรกบนใบปรากฏแผ่นน้ำ แผลจะขยายตามกรอบของเส้นใบย่อย ทำให้เห็นเป็นรูปเหลี่ยมเล็ก ๆ ต่อมาแผลเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ในตอนเช้าที่สภาพอากาศมีความชื้นสูงจะพบเส้นใยของเชื้อรา ลักษณะเป็นขุยสีขาวถึงเทาที่แผลบริเวณด้านใต้ใบ แผลจะขยายติดต่อกันเป็นแผลขนาดใหญ่เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเข้มหรือเทาดำ หากอาการรุนแรงจะทำให้ใบเหลืองและแห้งตายทั้งต้น พืชที่เป็นโรคจะติดผลน้อย ผลมีขนาดเล็ก คุณภาพของผลจะลดลง หากเป็นโรคในระยะมีผลอ่อน จะทำให้ผลลีบเล็ก และบิดเบี้ยว

การป้องกัน

1. ใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดีและปราศจากโรค
2. ก่อนปลูกควรแช่เมล็ดพันธุ์ในน้ำอุ่น 50 องศาเซลเซียส นาน 20 - 30 นาที หรือคลุกเมล็ดด้วยสารเมทาแลกซิล 35% DS อัตรา 7 กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม
3. ไม่ปลูกพืชระยะชิดกันเกินไป เพราะจะทำให้มีความชื้นสูง
4. หมั่นกำจัดวัชพืช เพื่อให้มีการถ่ายเทอากาศในแปลงได้ดี
5. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไดเมโทมอร์ฟ 50% WP อัตรา 20 - 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือแมนโคเซบ + เมทาแลกซิล-เอ็ม 64% + 4% WG อัตรา 50 - 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซมอกซานิล + แมนโคเซบ 8% + 64% WP อัตรา 30 - 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ + วาเลฟนาเลท 60% + 6% WG อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นให้ทั่วทั้งด้านบนใบและใต้ใบ ทุก 5 - 7 วัน
6. แปลงที่เป็นโรค ควรหลีกเลี่ยงการให้น้ำในตอนเย็น
7. แปลงที่มีการระบาดของโรครุนแรง หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้เก็บซากพืชไปทำลายนอกแปลงปลูก และไม่ปลูกพืชตระกูลแตงซ้ำ ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน